

ÖSSZEFOGLALÓ ELEMZÉS

Humán szolgáltatások fejlesztése a Lenti Járásban

– EFOP-1.5.3-16-2017-00069 –

**projekt megvalósításának, eredményeinek és társadalmi
hasznosulásának komplex szakmai elemzése**

Lenti – 2026.

Tartalomjegyzék

PREABULUM

1. A PROJEKT CÉLRENDSZERE, CÉLCSOPORTJAI ÉS BEAVATKOZÁSI LOGIKÁJA

- 1.1. Stratégiai és specifikus célok
- 1.2. Célcsoport-specifikáció és elérés
- 1.3. Beavatkozási logika és elméleti háttér

2. ALKALMAZOTT MÓDSZERTANOK, SZAKMAI MEGKÖZELÍTÉSEK ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁK

- 2.1. A konzorciumi struktúra működési mechanizmusa
- 2.2. Integrált szolgáltatásfejlesztés és az esetmenedzseri bázis
- 2.3. Hálózatépítés a civil szférában és szervezetfejlesztés

3. A MEGVALÓSÍTÁS SORÁN SZERZETT TAPASZTALATOK ISMERTETÉSE

- 3.1. Településszerkezeti reflexiók aprófalvas környezetben
- 3.2. Intézményközi kommunikáció és a szociális jelzőrendszer működése
- 3.3. Lakossági attitűdök, a bizalomépítés szakaszai és a roma integráció

4. SIKERES MEGOLDÁSOK, INNOVATÍV ELEMELK ÉS JÓ GYAKORLATOK

- 4.1. Az online alternatív közlekedési alkalmazás (Honlapfejlesztés)
- 4.2. Digitális és hibrid kompetenciafejlesztés
- 4.3. Települési Talentum Ösztöndíjprogram és Ifjúsági Információs Pont

5. A MEGVALÓSÍTÁS SORÁN FELMERÜLT NEHÉZSÉGEK, KOCKÁZATOK ÉS AZOK KEZELÉSE, A PROJEKT FENNTARTÁSA

- 5.1. Veszélyek, kockázatok és azok kezelése
- 5.2. A projekt egyes tevékenységeinek fenntartása

6. A PROJEKT EREDMÉNYEINEK ÉS HATÁSAINAK ÉRTÉKELÉSE

- 6.1. Társadalmi és demográfiai hatások
- 6.2. Munkaerő-piaci és kompetencia-alapú elmozdulások
- 6.3. Intézményi és fenntarthatósági eredmények

7. AZ ADAPTÁLHATÓSÁG FELTÉTELEI ÉS KORLÁTAI

- 7.1. Módszertani transzferálhatóság más kistérségekbe
- 7.2. Implementációs korlátok és strukturális gátak

8. SZAKMAI AJÁNLÁSOK HASONLÓ FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ

- 8.1. Tervezési és előkészítési fázis
- 8.2. Megvalósítási és módszertani fázis
- 8.3. Pénzügyi és fenntarthatósági fázis

9. ÖSSZEGZÉS ÉS KÖVETKEZTETÉSEK

FORRÁSOK

PREAMBULUM

A kedvezményezett feladata egy olyan szakmai tanulmány készítése, amely átfogó, rendszerezett és értelmezhető módon számol be a 2018-2020. között támogatással megvalósított Humán szolgáltatások fejlesztése a Lenti Járásban elnevezésű, EFOP-1.5.3-16-2017-00069 pályázat tapasztalatairól, a megvalósított programelemek és a projekt céljainak, rész céljainak teljesüléséről, hasznosulásáról és fenntartásáról.

1. A PROJEKT CÉLRENDSZERE, CÉLCSOPORTJAI ÉS BEAVATKOZÁSI LOGIKÁJA

1.1. Stratégiai és specifikus célok

Az EFOP-1.5.3-16-2017-00069 azonosítószámú projekt átfogó stratégiai célja a társadalmi felzárkózás előmozdítása, Zala belső periferiáján jelentkező területi egyenlőtlenségek csökkentése, valamint a minőségi humán közszolgáltatásokhoz való hozzáférés radikális javítása volt a Lenti járásban. A fejlesztési koncepció közvetlen válaszként szolgált a Humán közszolgáltatások területi differenciálásáról szóló 1709/2015. (X. 5.) Korm. határozatban rögzített kormányzati szándékra.

A projekt a fenti átfogó célrendszert öt specifikus rész cél mentén strukturálta:

1. **Szakemberhiány enyhítése:** A humán közszolgáltatások (szociális, egészségügyi, köznevelési és kulturális ágazatok) terén jelentkező akut munkaerő- és kapacitáshiány strukturális enyhítése ösztönző- és ösztöndíjprogramok implementálásával.
2. **Foglalkoztathatóság javítása:** A leghátrányosabb helyzetű, aktív korú társadalmi csoportok komplex munkaerő-piaci felkészítése, kompetenciafejlesztése, valamint az elsődleges munkaerőpiacra történő sikeres visszavezetése mentorálási eszközökkel.

3. **Kisközösségi kohézió megerősítése:** A helyi kisközösségek társadalomszervező szerepének helyreállítása és megerősítése települési közösségsszervezők alkalmazásával, egyedi programok, akciók generálásával, valamint az önkéntesség intézményi hálózatba szervezésével.
4. **A vidék népességmegtartó képességének fejlesztése:** A helyi életminőséget közvetlenül javító szolgáltatások és infrastrukturális elemek kiterjesztése, a meglévő intézményi formák továbbfejlesztése és a szolgáltatási információk rendszerezett disszeminációja.
5. **Interkulturális párbeszéd:** A projektterületen élő, marginális helyzetű roma népesség társadalmi integrációjának elősegítése a kulturális örökség és tradíciók kölcsönös megismertetésén és a befogadó környezet kialakításán keresztül.

1.2. Célcsoport-specifikáció és elérés

A beavatkozások fókuszában a Lenti járás halmozottan hátrányos helyzetű, sérülékeny társadalmi csoportjai álltak. A primer célcsoport-specifikáció az alábbi rétegekre terjedt ki:

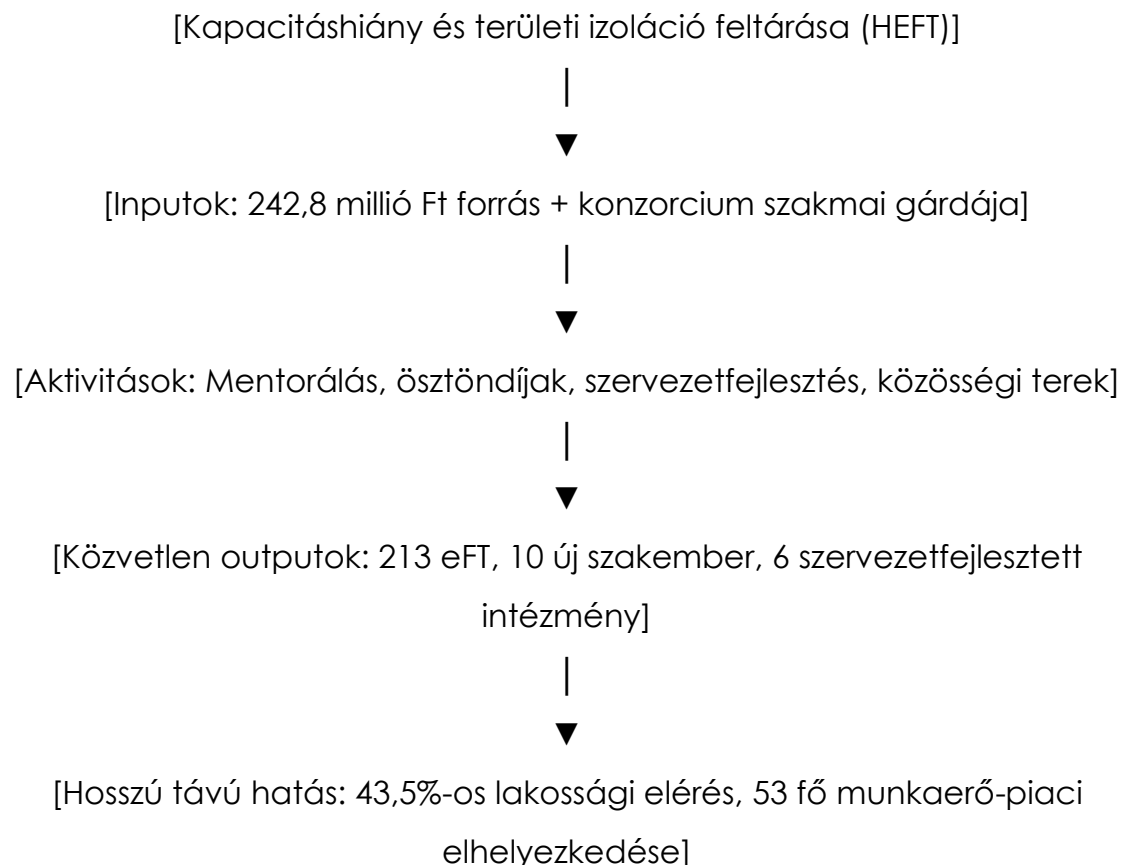
- **Hátrányos helyzetű aktív korú lakosság:** Tartós munkanélküliek, alacsony iskolai végzettségűek, megváltozott munkaképességűek és a közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerőpiacra kilépni képtelen egyének.
- **Fiatalok (18–30 éves korosztály):** Különös tekintettel a NEET-fiatalokra (oktatásban, képzésben vagy foglalkoztatásban részt nem vevők), akiket az elvándorlás és a kistérségi izoláció leginkább fenyegetett.
- **Időskorú lakosság:** A járás előregedő demográfiai profiljából adódóan a magányosan élő, szociális és mentális izolációban lévő idősök, akiknek fizikai és szellemi aktivitásuk megőrzése létkérdés.
- **Roma nemzetiségű lakosok:** A járás több kistelepülésén koncentrálódó, mélyszegénységben élő roma népesség, akik esetében a munkaerőpiaci és társadalmi integráció egyedi módszertant igényelt.

- **Humán közszolgáltatásban dolgozók:** Az intézmények meglévő szakemberei, pedagógusok, családsegítők, egészségügyi dolgozók, akiknek szakmai kompetenciafejlesztése közvetlenül kihat az ellátás minőségére.

A célcsoportok elérése érdekében a projektidőszak kezdetén Lenti Város Önkormányzata kiterjedt digitális és fizikai kérdőíves igényfelmérést végzett, amelybe 25 települési önkormányzatot, 31 humán szolgáltató intézményt és 35 civil szervezetet vontak be közvetlenül.

1.3. Beavatkozási logika és elméleti háttér

A projekt beavatkozási logikája a komplex, szektorok közötti szinergiára és a területi alapú hálózatfejlesztésre épült. A logikai váz az alábbi ok-okozati láncolatra fűződött fel:

A beavatkozás elméleti háttérét a Helyi Emberi Erőforrás Fejlesztési Terv (HEFT) alapozta meg, amely a társadalmi felzárkózás elérését nem elszigetelt ágazati akciókként, hanem az egészségfejlesztés, a foglalkoztatás, a közösségfejlesztés és a mobilitásszervezés integrált mátrixaként definiálta.

2. ALKALMAZOTT MÓDSZERTANOK, SZAKMAI MEGKÖZELÍTÉSEK ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI FORMÁK

2.1. A konzorciumi struktúra működési mechanizmusa

A projekt intézményi háttérét egyedülálló, 9 tagú konzorciumi struktúra biztosította, amely vertikálisan és horizontálisan is lefedte a kistérség irányítási és szolgáltatási szintjeit. A konzorciumot Lenti Város Önkormányzata vezette mint gesztor, amely a politikai, jogi és pénzügyi felelősségvállalás mellett biztosította a központi projektmenedzsmentet. A konzorciumban közvetlenül részt vevő kistélepi önkormányzatok (Csesztreg, Lovászi, Nova, Páka, Resznek, Zalabaksa) a mikrotérségi alközponti funkciókat látták el, biztosítva a fizikai helyszíneket, a falugondnoki hálózat mozgósítását és a helyi lakosság közvetlen elérését.

A szakmai implementációért a konzorcium két nevesített szakpályázója felelt:

- **A „Napsugár” Család- és Gyermejjóléti Központ és Szolgálat Lenti** a szociális prevenció, az esetmenedzsment és a direkt lakossági mentorálás módszertani bázisát adta.
- **A Lenti és Vidéke Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.** a gazdasági innovációért, az online koordinációs platformok fejlesztéséért, a szervezetfejlesztési tanácsadásért és a civil hálózatépítésért felelt.

2.2. Integrált szolgáltatásfejlesztés és az esetmenedzseri bázis

A szociális és foglalkoztatási pillér módszertani magját az integrált esetmenedzseri és mentori bázis kiépítése jelentette a Családsegítő Szolgálat keretein belül. A szakemberek a klasszikus, hatósági jellegű esetkezelést felváltva proaktív, támogató mentori megközelítést alkalmaztak. A beavatkozás lépései szigorúan strukturáltak voltak:

[Toborzás / Állásfeltárás] —> [Kompetenciafelmérés] —> [Egyéni Fejlesztési Terv (EFT)] —> [Direkt Mentorálás / Jobklub] —> [Munkaerő-piaci elhelyezés]

A mentorálás kiterjedt a munkaszocializáció fejlesztésére, a mindennapi életviteli tanácsadásra, a funkcionális analfabétizmus és a digitális kirekesztettség felszámolására.

2.3. Hálózatépítés a civil szférában és szervezetfejlesztés

A járásban regisztrált 136 civil szervezet kapacitásainak aktivizálására a Lenti és Vidéke Fejlesztési Ügynökség komplex szervezetfejlesztési és képzési programot dolgozott ki. Ennek keretében 6 kiemelt intézmény (köztük a Városi Művelődési Központ Lenti, a Móricz Zsigmond EGYMI Lenti és a Kolping Támogató Központ) részesült intézményi kapacitásbővítésben és felkészítésben az önkéntesek fogadására. A civil szervezetek vezetői részére adminisztratív, jogi és forrásszerzési tréningeket tartottak, amelyek célja a civil szféra fenntartható, professzionális működésének megalapozása volt a kistelepüléseken.

3. A MEGVALÓSÍTÁS SORÁN SZERZETT TAPASZTALATOK ISMERTETÉSE

3.1. Településszerkezeti reflexiók aprófalvas környezetben

A megvalósítás során a projektmenedzsmentnek folyamatosan reflektálnia kellett a Lenti járás végletesen elaprózott településszerkezetére. A HEFT-ben rögzített valóság, miszerint a 44 együttműködő településből 31 törpefalu (100 fő alatti lakossággal), a gyakorlatban azt jelentette, hogy a klasszikus, centralizált szolgáltatási modellek működésképtelenek voltak. A

kistelepüléseken élő hátrányos helyzetű egyének nem tudtak beutazni a lenti járásközpontba az elégtelen tömegközlekedési szolgáltatások miatt. Ezért a projekt tapasztalatai alapján a szolgáltatásokat ki kellett vinni a helyszínekre: a mentorok, egészségfejlesztők és közösségsszervezők mobilizálásával a beavatkozások közvetlenül a mikrotérségi alközpontokban és a törpefalvak közösségi színterein realizálódtak.

3.2. Intézményközi kommunikáció és a szociális jelzőrendszer működése

A projekt 35 hónapos működése során az intézményközi információcsere minőségi ugrást mutatott. A konzorciumi struktúra hivatalos keretet biztosított annak, hogy a köznevelési intézmények (óvodák, általános iskolák), az egészségügyi alapellátás (házi orvosok, védőnők) és a szociális ágazat szereplői napi szintű, strukturált kapcsolatban álljanak a Családsegítő Szolgálattal. A gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonysága jelentősen javult: a veszélyeztetett vagy NEET-fiatalok azonosítása és a mentori hálózatba történő delegálása sokkal gyorsabbá vált, megelőzve a krízishelyzetek elmélyülését.

3.3. Lakossági attitűdök, a bizalomépítés szakaszai és a roma integráció

A leghátrányosabb helyzetű csoportok, különösen a mélyszegénységben élő roma közösségek elérése kezdetben ellenállásba és apátiába ütközött. A projekt fontos tapasztalata, hogy a sikeres bevonás nem valósítható meg adminisztratív eszközökkel. A bizalomépítés több lépcsőben zajlott:

1. **Személyes elérés:** A mentorok közvetlen családlátogatások során, a saját lakókörnyezetükben keresték fel a potenciális résztvevőket.
2. **Szerződéses elköteleződés:** Az első mérföldkőig 129 egyedi együttműködési megállapodást kötöttek roma származású egyénekkel, amely formális, de partneri alapon határozta meg a fejlesztési irányokat.
3. **Közösségi elismerés:** A roma nemzetiségi zenei és kulturális rendezvények sikeres megvalósítása a falvakban áttörte a társadalmi izoláció falait, és

növelte a célcsoport önbecsülését és elfogadottságát a többségi társadalom körében.

4. SIKERES MEGOLDÁSOK, INNOVATÍV ELEMÉK ÉS JÓ GYAKORLATOK

4.1. Az online alternatív közlekedési alkalmazás (Honlapfejlesztés)

A projekt egyik legjelentősebb és leginnovatívabb strukturális fejlesztése a helyi közösségi közlekedés összehangolását célzó online koordinációs alkalmazás és aloldal kifejlesztése volt. Az alkalmazás áthidalta a járás legnagyobb infrastrukturális hiányosságát: a menetrend szerinti tömegközlekedésből alig részesedő zsák- és törpefalvak elszigeteltségét.

A rendszer lényege a falugondnoki buszok és önkormányzati járművek kapacitásainak digitalizálása és integrálása volt. A platformhoz 14 kistélepülés csatlakozott teljes körű adatszolgáltatással. A lakosság és a koordinátorok online, valós időben láthatták a falubuszok tervezett útvonalait, szabad férőhelyeit és indulási időpontjait. Ez a megoldás lehetővé tette, hogy az idős, beteg vagy munkát kereső lakosok eljussanak a mikrotérségi alközpontokba, ahonnan a távolsági közlekedés már biztosított volt, növelve a mobilitási hatékonyságot.

4.2. Digitális és hibrid kompetenciafejlesztés

A kompetenciafejlesztés területén alkalmazott hibrid módszertan kiemelkedő jó gyakorlatnak bizonyult. A projekt nem korlátozódott a hagyományos tantermi oktatásra. A 211 fő egyéni fejlesztési terv alapján fejlesztett személy esetében a mentorok kiscsoportos digitális tréningeket szerveztek, ahol az elsődleges munkaerőpiachoz szükséges informatikai alapismereteket adták át. Amikor a külső körülmények a csoportos jelenlétet korlátozták, a szakmai gárda bevezette a családlátogatás keretében megvalósuló egyéni

kompetenciafejlesztést, amely 35 esetben hozott bizonyítottan sikeres eredményt, fenntartva a fejlesztési folyamat kontinuitását a legkiszolgáltatottabbak esetében is.

4.3. Települési Talentum Ösztöndíjprogram és Ifjúsági Információs Pont

A járást fenyegető humántőke-kiáramlás (agyelszívás) ellen indított komplex ifjúsági csomag kiemelkedő sikert ért el. Lenti Város Önkormányzata létrehozta a Települési Talentum Ösztöndíjprogramot, amely közvetlenül a középiskolai és felsőoktatásban tanuló tehetséges helyi fiatalokat támogatta, számszerűsíthető pénzügyi ösztönzőt adva a szülőföldhöz való kötődéshez. Ezt egészítette ki a Lenti Városi Művelődési Házban fenntartott Ifjúsági Információs Pont, amelyet a projektidőszak alatt 90 fiatal keresett fel pályaaorientációs, karrier- és életvezetési tanácsadás céljából. A programcsomagot a „Kavalkád” címmel megjelenő, kifejezetten a fiatal generációnak szóló térségi kiadvány tette teljessé.

5. A MEGVALÓSÍTÁS SORÁN FELMERÜLT NEHÉZSÉGEK, KOCKÁZATOK ÉS AZOK KEZELÉSE, A PROJEKT FENNTARTÁSA

5.1. Veszélyek, kockázatok és azok kezelése

A projekt implementációs fázisának utolsó harmada egybeesett a 2020-as koronavírus-világjárvánnyal és az abból adódó kormányzati veszélyhelyzeti korlátozásokkal. Mivel az EFOP-1.5.3 konstrukció alapvetően a személyes jelenlétre, a direkt humán interakciókra, a tömegsport-eseményekre és a közösségi rendezvényekre épült, a fizikai kontaktusok tilalma a projekt teljes összeomlásának kockázatát hordozta magában.

A projektmenedzsment és a szakmai vezetés azonnali, proaktív kockázatkezelési stratégiát vezetett be:

- **Csoportos rendezvények fragmentációja:** A nagylétszámú egészségfejlesztési és közösségi napok helyett kiscsoportos, szabadtéri vagy mikrotérségi szintű mozgásprogramokat és prevenciós klubokat szerveztek, szigorúan betartva az egészségügyi előírásokat.
- **Módszertani váltás a mentorálásban:** A Jobklubok és csoportos kompetenciafejlesztések helyét átvette a telefonos, digitális, illetve a minimális kontaktussal járó, egyedi családlátogatás-alapú mentorálás, így a hátrányos helyzetű egyének egyetlen mérföldkőben sem maradtak szakmai támogatás nélkül.
- **Online platformok felértékelődése:** A személyes Önkéntes Pont korlátozott működése idején a hangsúly a digitálisan kifejlesztett tudásbázisra és a menetrend-alkalmazásra tolódott, bár az online látogatottság a veszélyhelyzet alatt természetéből adódóan hullámzóan alakult.

A helyzetértékelés során azonosított és a megvalósítás alatt is végig jelen lévő kockázat volt a szociális és egészségügyi ágazat alulfinanszírozottsága és az abból fakadó hatalmas munkaerő-fluktuáció. A szakemberek (ápolók, családsegítők, óvodapedagógusok) elvándorlása a jobban fizető egészségügyi intézmények vagy a szomszédos Ausztria és Szlovénia munkaerőpiaca felé folyamatosan veszélyeztette a kötelező indikátorok teljesítését.

A konzorcium ezt a kockázatot célzott ösztönző rendszerek bevezetésével kezelte. A projekt forrásaiból biztosított ösztöndíjak, a lakhatási támogatások önkormányzati tervezése (fecskeház-programok előkészítése), valamint az utazási költségek támogatása minimálisra csökkentette a projektben dolgozó kulcsszakemberek fluktuációját, és lehetővé tette 10 új humán szakember tartós elhelyezkedését a térségben.

A 9 tagú, eltérő gazdálkodási formájú szervezetet tömörítő konzorcium működtetése rendkívül súlyos adminisztratív és könyvviteli terhet rótt a

menedzsmentre. A beszámolók benyújtása és az elszámolások folyamata hosszú évekre elnyúlt (pl. a záró hiánypótlás benyújtása még 2023 februárjában történt).

A monitoring mutatók rögzítése során komoly módszertani kockázatként jelent meg az adatduplikáció kérdése, különösen a roma kisebbségi indikátorok esetében. A Családsegítő Szolgálat és az önkormányzatok párhuzamos adatszolgáltatása miatt a támogató hatóság felé pontosító nyilatkozatokat és egyedi szűréseket kellett bevezetni, biztosítva, hogy az ismétlődés nélküli elért személyek száma (8 209 fő) a valóságot tükrözze.

5.2. A projekt egyes tevékenységeinek fenntartása

Önkéntes pont / Ifjúsági információs pont: A Városi Könyvtár Lenti a TOP-5.3.1-16-ZA1-2017-00005 azonosító számú „A helyi identitás és kohézió erősítése Lentiben” című projekt keretein belül Információs pontot működtetett 2020. decemberétől a projekt megvalósításának végéig. (2023. június 15.). Ezen felül a Városi Művelődési Központ Lenti-ben állandó jelleggel működik információs pont napi 8 órában foglalkoztatott információssal.

Szülőklub: A Városi Könyvtár Lenti Baba-Mama Klub-ot szervez és működtet 2023 őszétől (idényszerűen, a tanévhez igazítva). Már 3 éve működik. Lenti Város Önkormányzata a TOP_PLUSZ-3.2.1-23-LE1 projekt keretein belül Mazsola klubot és Szülőklubot tervez megvalósítani a Városi Könyvtár Lentiben.

Anyák egészségtudatosságát támogató program: A Városi Könyvtár Lenti 2025-től (38. hete) tart előadássorozatot - Egycipőben – családi tér címmel kismamáknak, mentális és fizikális jóétet támogatva.

Egészséges életmód klub: Finanszírozott formában nincs, de a Gyógyfürdő Kft. rendszeresen tart vízi aerobicot a Balance Resort Gyógyfürdőben.

Települési Talentum ösztöndíj: felsőoktatási (Bursa), illetve hátrányos helyzetűeket támogató ösztöndíj működik.

Idősek kreatív klubja: Az idősek civil formában összejárnak, maguknak programokat szerveznek, illetve a Nemzeti Művelődési Intézet ASzakkör programjának keretein belül már 3 éven keresztül több szakkör működött a Városi Művelődési Központ Lenti-ben, illetve a Kolping Gondozási Központ Lenti és Kistérsége intézményben, ahol főként idősek jártak össze egy tematika mentén kézműves tevékenységeket (gyöngyfűzés, makramé, gyertyaöntés, horgolás, natúrkozmetika, bútorfestés) végezni. A TOP_PLUSZ-3.2.1-23-LE1 projekt keretein belül a Kolping Gondozási Központ Lenti és Kistérsége Szabadidő hasznos eltöltését biztosító, közösségi klub foglalkozásokat kíván tartani havi 1 alkalommal.

Városi Könyvtár Lenti szervezetfejlesztés: Ez alapján készült a könyvtárnak a pályázata, ami alapján 2020-ban elnyerték a minősített könyvtár címet. A projektet követően is rendszeresen (évente) szerveznek szervezetfejlesztési tréningeket.

Együttműködési megállapodások a konzorciumi tagok és a városi intézmények, iskolák között: Folyamatos partneri kapcsolat alakult ki a konzorciumok, a városi intézmények, civil szervezetek és a városban található köznevelési intézmények között. Kölcsönös az együttműködés továbbra is.

Fiatалok iskolaidőn túli mozgása: A Kerka Táncegyüttes (Kerka Kulturális Egyesület) két utánpótlás óvoda, két utánpótlás általános iskola, illetve egy fiatalokból, fiatal felnőttekből álló csoporttal tart rendszeresen (heti 1-2 alkalommal) néptánc foglalkozást a Városi Művelődési Központ Lentiben. Szintén a Kerka Kulturális Egyesület keretein belül működik a Kelta Álom Ír Sztepp Tánccsoport, heti 1-2 alkalommal tartanak vegyes korosztálynak (kisiskolások, fiatalok) ír sztepp foglalkozást a Városi Művelődési Központ Lenti-ben. Fanatic Jump is működik a gyerekek számára a Mesevár Óvodában. Hip-hop és

kimondottan gyerek zumba oktatás jelenleg nincs, de van helyette modern tánc (ebben sok minden magában foglaltatik, színpadi tánc, néha zumba, látványtánc, stb.) oktatás a VerArt formáció keretein belül szintén heti 1-2 alkalommal a Városi Művelődési Központ Lentiben.

1 óra mozgás program: A projekt keretein belül működött jóga, felnőtt Fanatic Jump és alakformáló tornák több helyszínen (Lentiben és két városrészben). Jelenleg a Városi Művelődési Központ Lentiben működik jóga, pilates, alakformáló torna, aerobics, gerinctorna is.

Ifjúsági referens: Az önkormányzat nem foglalkoztat ifjúsági referenst, de a Városi Könyvtár Lenti Ifjúsági klubot indított 2026-tól. Lenti Város Önkormányzatának TOP_PLUSZ-3.2.1-23-LE1 projektjének keretein belül tervezett ifjúsági referens foglalkoztatása.

Játszóház: A Városi Könyvtár Lenti és a Városi Művelődési Központ Lenti folyamatosan szervez kézműves foglalkozásokat gyermekeknek. Általában ünnepkörökhöz kapcsolódóan. A könyvtár nyári kézművesház címmel szervez a szünetekben foglalkozást. A Napsugár Családsegítő-és Gyermejjóléti Szolgálat Lenti pedig évente két alkalommal szervez a tavaszi és az őszi szünetekben játszóház jellegű kétnapos programokat (Tavaszi Zsongás, Őszi Kavalkád).

Közösségszervező: A projektet követően a TOP-5.3.1-16-ZA1-2017-00005 projekt keretein belül dolgozott közösségszervező. Illetve utána a Városi Művelődési Központ Lenti-ben az NMI keretein belül 2 fő közművelési szakember került foglalkoztatásra. Később (2022-től) az intézményben saját foglalkoztatottként szakmai munkakörben az igazgatón kívül 1 fő közművelődési munkatárs és egy fő közművelődési asszisztens dolgozott és dolgozik jelenleg is.

Önkéntes akciók: A projekt zárását követően is vannak a városban önkéntes akcióprogramok. Ilyen pl. az országos Szedd Magad! akció, de a Kolping

Gondozási Központ Lenti és Kistérsége is szokott önkéntes programot szervezni. A köznevelési intézményekben gyakori jelenség, hogy szülők segítségével festik le, illetve újítják fel a kültéri bútorokat, játékokat. Két eltérő projekt keretein belül is került sor civilek részvételével méhlegelő ültetésre a Bottyán szobornál az Átkötő úton.

Klubfoglalkozások: Színjátészó foglalkozás jelenleg is működik Lentikápolnán. A tagok rendszeresen lépnek fel városrészi rendezvényeken. Dalkör is működik továbbra is a városban, egyrészt a Nefelejcs Dalkör, illetve az azóta megalakult Trilla Kamarakórus (rendszeresen próbálnak).

Testvértelepülési ifjúsági találkozók: Szervezett keretek között már nem működik, de informális keretek között a projekt keretein belül létrejött testvérvárosi kapcsolatok (cserkészek - 929. sz. Szent Mihály cserkészcsapat – úszók- GYUK úszói, a Kerka Táncegyüttes tagjai) továbbra is ápolják ezeket a kapcsolatokat. Szlovén-magyar, horvát-magyar Interreg projektek keretein belül más testvérvárosaink (Lendva, Muraszterdahely) fiataljai továbbra is találkoznak egymással. Jelenleg horvát-magyar tábor zajlik a Városi Művelődési Központ Lenti-ben, de valósul meg sporttalálkozó és közös kézműves foglalkozás, folklór fesztivál is.

Önkéntes koordinátor: A projektet követően nem került foglalkoztatásra. Az intézmények a saját önkéntesi körükkel dolgoznak, de itt említhető még meg a fiatalok közösségi szolgálata is. 2025-ben megalakult a városban a Szeretem Lenti Egyesület, melynek tagjai rendszeresen nyújtanak segítséget közösségi programok szervezésében és lebonyolításában, illetve szerveznek térítésmentesen saját programokat, táborokat, és idén egy nagyobb volumenű, 4 napos Erdő és Gombaünnep Lenti c. fesztivált is.

Egészségprevenciós program (előadások): A projekt után is az Egészségfejlesztési Iroda Lenti rendszeresen szervez egészségprevenciós

programokat, előadásokat, szűréseket. Az elmúlt években kerültek megrendezésre Egészségnapok is.

Közösségi programok/Roma napok: A Városi Művelődési Központ Lenti, Lenti Város Önkormányzata és a településrészi önkormányzatok továbbra is megrendezik a következő közösségi rendezvényeket:

- Farsang
- Idősek Napja a városrészekben (Lentiben Idősek Hónapja és Idősek Karácsonya)
- Gyereknap
- Advent a városrészekben
- Nőnap Lentikápolnán
- Kreatív idősek napja (Ehelyett valósul meg az NMI által működtetett ASzakkör program kiállításmegnyitója minden évben májusban/júniusban)
- Mikulásváró (Lentiben és a településrészekben)
- Bagonya futball kupa Lenti-Bárszentmihályfán
- Márton nap Lentiben (tavalyig kulturális programmal, libavacsorával, az ovisok lámpás felvonulásával, tavalytól már csak az óvoda lámpás felvonulásával, libazsíros kenyérrel és az ovisok kis műsorával a rendezvénytéren)
- Adventváró Értéknep (többször került megvalósításra más-más néven a projektet követően is, de műszaki tartalma közel azonos volt)
- Város Napja
- Őszi Fesztivál (tavalytól Kerkaland Feszt néven működik tovább, műszaki tartalma ugyanaz, 2025-től kétnapos rendezvény)
- Majális
- Roma nap a projektet követően nem került megrendezésre

Az ügynökségnél bonyolított szervezeti kultúra tréning, önkéntes menedzsment eredményei azóta is hozzájárulnak az akkori résztvevő szervezetek működéséhez.

Minibölcsődék: a létrejött minibölcsődék azóta is működnek.

Helyi tudástőke és kompetenciatérkép: az alhonlapon továbbra is működik a https://tudasbazis.tersegfejlesztas.hu/human_adatbazis/oldal/23 linken elérhető. A TOP_PLUSZ-3.2.1-23-LE1 projekt kereten belül a helyi tudás és kompetenciák alapján kerülnek kialakításra közösségi programok. A szervezetek az önkéntes stratégiák alapján szervezik önkénteseik bevonását.

Humánszolgáltatási és ifjúsági kiadvány: az elkészült kiadványok kiosztásra kerültek, online formában elérhetőek a https://efop-1-5-3.lenti.hu/humanszolgalattasi_kiadvany/oldal/10 illetve a https://efop-1-5-3.lenti.hu/ifjusagi_kiadvany/oldal/15 linkeken. A Hátrányos helyzetű csoportok elsődleges munkaerőpiacra jutását támogató tematikákat azóta a Napsugár Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat Lenti használja.

A Napsugár Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat Lenti konzorciumi partner projektben megvalósított képzései, azóta is az intézmény működését szolgálják. A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület projektben megvalósított rendezvénye, a Hetés Vendégül Lát! a projekt zárását követően is minden évben megrendezésre kerül.

Lentikápolnai kultúrház felújítása: A településrészi önkormányzat a beszerzett eszközöket (székek, asztalok, projektor, vetítővászon, tv, flipchart) használja. Rendszeresen szerveznek közösségi programokat nagy érdeklődés mellett. (farsang, nőnap, idősök napja, családi nap (gyereknap), télapó, adventi hétvégék)

6. A PROJEKT EREDMÉNYEINEK ÉS HATÁSAINAK ÉRTÉKELÉSE

6.1. Társadalmi és demográfiai hatások

A projekt közvetlen társadalmi hatása a Lenti járás történetében egyedülálló lakossági elérésben realizálódott. A projekt teljes időtartama alatt a kistérség lakosságának 43,5%-a, 8 209 állampolgár került közvetlen kapcsolatba a program legalább egy elemével. Ez a mutató a kötelezően előírt 10%-os elvárás négyszerese, ami bizonyítja az elszigetelt törpefalvak sikeres bevonását.

A közösségfejlesztési folyamatokba bevont 6 504 fő és a specifikusan a fiatalok közösségépítését célzó programokba integrált 859 fiatal közvetlenül javította a kistelepülések belső kohézióját, csökkentette az elvándorlási hajlandóságot, és új alapokra helyezte a helyi identitástudatot.

6.2. Munkaerő-piaci és kompetencia-alapú elmozdulások

A projekt mérhető, strukturális változásokat idézett elő a helyi munkaerőpiac legkiszolgáltatottabb szegmensében. A 452 regisztrált hátrányos helyzetű személy munkaerő-piaci integrációs programba vonása (amelyből 315 nő) közvetlenül enyhítette a járásban tapasztalható alacsony foglalkoztatottságát. A 213 darab egyéni fejlesztési terv és a lefolytatott intenzív digitális és szociális kompetenciafejlesztések hosszú távon növelték a résztvevők önálló életviteli képességét és nyílt munkaerő-piaci értékét. A program közvetlen, kézzelfogható sikereként 53 fő (köztük 35 nő) a projekt elhagyását követően azonnal elhelyezkedett a nyílt munkaerőpiacon vagy magasabb szintű képzési programba lépett be, tartósan kilépve a közfoglalkoztatásból.

6.3. Intézményi és fenntarthatósági eredmények

Intézményi szinten a projekt legsikeresebb hozadéka a 10 új humán közszolgáltatási szakember elhelyezkedése és térségben tartása volt, ami közvetlenül emelte a családsegítés, a kulturális koordináció és a szociális alapellátás színvonalát a kistelepüléseken. A 6 érintett intézményben sikeresen

végrehajtott szervezettefejlesztési folyamatok alkalmassá tették a szervezeteket a modern, strukturált önkéntesfogadásra.

A kialakított digitális infrastruktúra (a transzhatármenti és alternatív közlekedési menetrend-alkalmazás, valamint az online tudástár és kompetencia térkép) a fizikai zárást követően is működőképes, fenntartható technológiai hátteret biztosít a kistérség önkormányzatai és lakossága számára.

7. AZ ADAPTÁLHATÓSÁG FELTÉTELEI ÉS KORLÁTAI

7.1. Módszertani transzferálhatóság más kistérségekbe

A Lenti Járásban kikísérletezett és sikeresen végrehajtott térségi humánszolgáltatás-fejlesztési modell adaptálhatósággal bír, és akár mintaprogramként szolgálhat Magyarország bármely más, hasonló adottságú területe számára. A modell transzferálhatóságának elsődleges feltétele a területi alapú integráció: a beavatkozásokat nem egyedi települési szinten, hanem funkcionális mikrotérségi hálózatban kell megtervezni, ahol egy erősebb infrastrukturális bázissal rendelkező város (vagy nagyközség) vállalja a logisztikai és adminisztratív motor szerepét, miközben a szolgáltatások decentralizáltan áramlanak ki a periférikus törpefalvakba.

A módszertan átvételének kulcselemei:

- A Családsegítő Szolgálat bázisára épített, proaktív mentori hálózat, amely az egyéni fejlesztési terveket kombinálja a közvetlen családlátogatásokkal.
- Az online alternatív közlekedésszervezési alkalmazás, amely a meglévő, de koordinálatlan önkormányzati és falugondnoki járműparkot szervezi digitális hálózatba.

7.2. Implementációs korlátok és strukturális gátak

Az adaptáció során azonban számolni kell bizonyos rendszerszintű korlátokkal, amelyek gátolhatják a sikeres implementációt:

- **A falugondnoki hálózat jogi és kapacitásbeli korlátai:** Az alternatív közlekedési alkalmazás adaptálása feltételezi egy jól felszerelt, új járművekkel rendelkező falugondnoki hálózat meglétét. Olyan járásokban, ahol a falugondnoki normatívák és eszközök hiányosak, a modell nem indítható el.
- **Digitális kompetenciahiány és infrastruktúra:** Az online tudástár és menetrendi platformok feltételezik a lakosság minimális digitális képzettségét és az internet-hozzáférést. Az előregedett, elszegényedett falvakban a digitális elérés korlátozott, így a hibrid (fizikai és online) formák fenntartása kötelező.
- **A konzorcium belső kohéziója:** A 9 tagú struktúra működtetése magas szintű konszenzust igényel. A kistélepi önkormányzatok közötti érdekellentétek vagy a szakmai kompetenciák hiánya az adminisztráció lassulásához és a projekt megrekedéséhez vezethet.

8. SZAKMAI AJÁNLÁSOK HASONLÓ FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ

8.1. Tervezési és előkészítési fázis

- **Valós, keresletvezérelt igényfelmérés:** A projektek tervezését minden esetben többszintű, anonim, de mélyreható helyi kérdőívezésnek és mikrotérégi műhelymunkáknak kell megelőzniük. Kerülni kell a sablonos, elméleti indikátortervezést; a célértékeket a helyi humánszolgáltatók tényleges kapacitáshiányaihoz (pl. konkrét szakemberhiányok) kell igazítani.
- **Rugalmas indikátorok kialakítása:** A soft programok esetében a közreműködő szervezet felé olyan indikátorokat kell elfogadtatni, amely lehetővé teszi az életkori vagy módszertani átcsoportosításokat (pl. a

Covid-szerű veszélyhelyzetek esetére), megelőzve az adminisztratív korlátokat.

8.2. Megvalósítási és módszertani fázis

- **A mentorálás egyéniesítése és mobilizálása:** Az aprófalvas térségekben a merev csoportos képzések helyett a mobil, családbarát egyéni mentorálást kell előtérbe helyezni. A mentorok részére biztosítani kell a megfelelő utazási és infokommunikációs infrastruktúrát, hogy a szolgáltatás „házhoz menjen”.
- **Szektorok közötti állandó egyeztető fórumok:** A konzorciumvezető önkormányzatnak havi rendszerességgel kötelező szakmai egyeztetéseket kell fenntartania a családsegítők, az iskolaigazgatók, a háziorvosok és a civil vezetők között, biztosítva a jelzőrendszer folyamatos, élő működését.
- **A civil szféra adminisztratív tehermentesítése:** A projektek keretében létrehozott önkéntes pontok vagy fejlesztési ügynökségek kapjanak állandó mandátumot arra, hogy a helyi kisközösségek részére menedzsment-, jogi és könyvviteli háttértámogatást nyújtsanak, mivel a szakértelem hiánya a civil tőke elhalásához vezet.

8.3. Pénzügyi és fenntarthatósági fázis

- **Likviditási alapok kezelése:** Tekintettel az uniós elszámolások lassú és bürokratikus átfutási idejére (amely a projekt zárása akár 2-3 évet is igénybe vehet), a konzorciumvezető önkormányzatnak stabil saját forrású likviditási kerettel kell rendelkeznie a partnerek időközi finanszírozásának biztosítására, megelőzve a kistelepülési költségvetések ellehetetlenülését.
- **A digitális eredmények korai beágyazása:** Az online alkalmazásokat és tudástárakat a projektidőszak legkorábbi szakaszában el kell indítani, hogy a lakosságnak és az önkormányzatoknak legyen idejük a

mindennapi gyakorlatba integrálni azokat, biztosítva a projekt utáni fenntarthatóságot.

9. ÖSSZEGZÉS ÉS KÖVETKEZTETÉSEK

Az EFOP-1.5.3-16-2017-00069 azonosítószámú projekt a Lenti Járásban bizonyítottan sikeres, mintaszerű fejlesztési ciklust zárt le. A programnak a 242,8 millió forintos bruttó költségvetés 100%-os intenzitású hatékony felhasználásával sikerült érdemi válaszokat adnia a kistérség demográfiai, gazdasági és intézményi kríziseire.

A projektidőszak végére elért 43,5%-os lakossági elért (8 209 bevont személy), a 452 munkaerő-piaci programba integrált hátrányos helyzetű polgár, a 213 egyéni fejlesztési terv, valamint a 10 újonnan elhelyezkedő humán szakember olyan számszerűsíthető és strukturális eredmények, amelyek messze túlmutatnak a pályázati kiírás minimális elvárásain. Az egyes programelemek, tevékenységek pedig fennmaradtak, vagy továbbfejlesztésre kerültek az igények és a lehetőségek függvényében.

FORRÁSOK

- Pályázati adatlap, 2017.
- Humán szolgáltatások fejlesztése a Lenti Járásban c. támogatási kérelem HELYI EMBERI ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSI TERVE, 2017.
- Szakmai beszámolók 2018-2019-2020.
- Záró szakmai beszámoló 2021.
- Intézmények beszámolóit 2026.